

www.e-rara.ch

**Silva locorum, qui frequenter in concionibus occurrere solent, omnibus
divini verbi concionatoribus, cum primis utilis & necessaria**

Luis

Venundatur Parisiis, 1586

Zentralbibliothek Zürich

Shelf Mark: RRa 166

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-26764>

Praeparatio animi ad orandum.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

separaretur. Palladius verò memorat, quendam ex sanctis Anachoritis, cum ad Episcopi munus obeundam à populo peteretur, alteram aurem sibi abscidisse, ne sic mutilus ordinaretur. Cumque adhuc populus ex ordinatoris iussu fugientem sequeretur, conuersus ad illum iurauit, se (si adhuc instarent) linguam etiam abscissurum. Hoc autem vir sanctus diuini Spiritus impulsu [quod alias non licebat] fecisse credendus est. Id autem fecit, non ob hoc solum, quod Episcopi manus formidaret, sed ne dilectæ solitudinis contemplatione & quiete careret.

Quibus virtutum gradibus ad contemplationi arcem, & diuinas illuminationes perueniatur, initio statim mundi in quatuor dierum operibus (vt Hugo de S. Victore ait) quodammodo ambratum fuit. Primo namque die fit lux: qua homo à Deo illuminatus, viam veritatis agnoscit. Secundo fit firmamentum: per quod firmissimum non peccandi propositum intelligimus: quod quidem magna Christianæ vitæ portio est. Tertio, congregantur aquæ in locum vnum: quum fluxi & vagi motus animæ nostræ, rationis atque timoris Domini imperio coercentur. Ait enim Apostolus. Si secundum carnem vixeritis, moriemini: si autem spiritu facta carnis mortificaueritis, viuetis. Hic autem tertius dies officium continet mortificationis. Post quem deinceps quarto die creatur Sol: quo mens diuinis illuminationibus irradiata, inuisibilia contempletur. Ad hunc autem diem sine aliorum antecessione velle peruenire, perinde est atque id, quod aiunt per saltum ad sacros ordines promoueri.

Psal. 33. Accedite, inquit Propheta, ad eum, & illuminamini. Sic Moses in montem ascendens, & cū Deo versans, ab eo didicit, quemadmodum illi tabernaculum fabricare deberet. Ad hunc ergo modum, mens quæ terrena despiciens ad Deum elenatur, ab eo discit, qua ratione seipsam dignam Deo tabernaculum præparet.

Preparatio animi ad orandum.

*Grego.
Siml.*

Inentioni animæ si exterior enagatio clauditur, interior successus aperitur. Num quò extra se spargi propter disciplinam mens non potest, eò supra se intendere per profectum potest.

test: quia in altum crescere arbor cogitur, quæ per ramos distendi prohibetur. Greg. in mor.

Mens mutabilitatis suæ pondere ad aliud semper impellitur, quam est: nisi in statu suo arcta custodiæ disciplina teneatur, semper in deteriora dilabitur Greg. vbi supra.

Greg. super illud Job. Per somnium in visione, &c. sic ait: Dei secreta non cognoscimus, vigilemus in desideriis terrenis. Vnde Moyses interiori deserto Deum videt, & in montem ducitur, ut cum Deo loquatur. 23 mor. cap. 29. Lege hoc aureum cap.

Ad ipsum Deum cogitandū, sicut dignum est ab hominibus cogitari Deum, quanta impediunt, veluti interpellantia, de necessitate corruptionis humanæ: quanta reuocant: quanta à sublimi intentione detorquent: quanta interpellant: Quæ turba phantasmatum? qui populi suggestionum? Totum hoc in corde humano, tanquā de veribus huius corruptionis scaturit. Aug. sup. psal. 102.

Attende & vide quanta aguntur in corde humano, & quemadmodum ipsæ plerumque orationes impediuntur vanis cogitationibus, ite ut vix stet cor ad Deum suum. Vult se tenere ut stet, & quodammodo fugit à se, nec inuenit cancellos, quibus se includat, aut obices quibus retineat auolationes suas, & vagos quosdam motus, & stet iucundari à Deo suo. Vix est ut occurrat. Instabilis oratio inter multas orationes. Diceret vnusquisque sibi cōtingere, & alteri non contingere, nisi inueniremus in scripturis Dei Dauid orantem quodam in loco & dicentem: Quoniam inueni Domine cor meum, ut orarem ad te. Inuenire se dixit cor suum, quasi toleret ab eo fugere: & ille sequi quasi fugitium, & non posse comprehendere, & clamare ad Dominum: Quoniam cor meum dereliquit me. Itaque fratres mei, attendentes quod hic ait. Suius es tu & mitis, videor mihi videre ad hoc dixisse mitem Deum, quia patitur ista nostra, & expectat tamen à nobis orationem ut perficiat nos: & quando illi eā dederimus accipit gratè, & exaudiat: nec meminit tantas quas inconditè fundimus, & accipit vnā quam vix inuenimus. Aug. super psal. 85.

Si enim Angeli te adorantes & laudantes tremunt mira exultatione repleti: ego peccator dum tibi assisto, laudes dico, sacrificium offero, cur non corde paueo? vultu pallesco? labiis tremo? toto corpore inhorresco? subque obortis lachrymis coram te inde.

fructus lugere? Volo, sed non valeo, quia nequeo quod desidero. Hinc enim mecum vehementer admiror, dum te nimis terribilem oculis fidei verno. Sed quis hoc sine ope gratie tua? Vniuersa enim salus nostra magna miserieordia tua. Miserum me, quomodo sic insensata facta est anima mea, vt non terreatur terrore nimio, dum stat ante Deum; & suas illi laudes decantat? Miserum me, quomodo sic induruit cor meum, vt oculi mei non indefinenter producant flumina lachrymarum, dum consersus sermonatur coram Domino suo, homo cum Deo, creatura cum creatore, qui factus est ex limo, cum eo qui omnia fecit ex nihilo? Aug. in Medita.

Aug.
Bernar.

Iuge silerium, & ab omni strepitu secularium perpetua quies, cogit celestia meditari. Ber. in epist.

Intentiones, cogitationes, voluntates, affectiones, & omnia interiora mea, venite ascendamus in montem vbi Dominus videt, vel videtur. Curæ, sollicitudines, anxietates, pœnæ, seruitutes, expectate me hic cum asino corpore isto, donec ego cum puero, ratione scilicet & intelligentia, vsque illuc properantes, reuertamur ad vos: reuerteremur enim, & heu reuerteremur quam cito. Idem de amore Dei.

Viscus contemplationis est amor possessionum, affectus cognitionis, cupiditas honoris, & voluptas carnis: quibus anima inuiscatur, & irretitur, vt non pennis contemplationis per plateas superæ Sion discurrere possit. Idem in Medit.

COLLE.
E. i. i. 53.

Et vocaberis (inquit) sabbatum delicatum. Hæc dies sabbati ad vacandum Deo, ac diuina meditanda instituta est. Dictum autem mirum est, quam arduum ac difficile piis etiam hominibus sit mentem à terrenis ad celestia perfecte eleuare. Non enim à peccatis solum vel leuissimis (quæ feruorem charitatis reperficiunt) sed à multis etiam aliis, quæ quauis peccata non sint, mentem tamen distrahunt, & ab interna illa vacatione vel auocant, vel impediunt, abstinendum est. Ideo non mirum, si sabbatum delicatum Dominus à nobis exigat: quod videlicet delicatè, hoc est, non segnitè aut oscitanter, sed magna cura & attentione quod in eo præcipitur, agendum sit.

Quanta puritate & studio niti debeat eum, qui se totum diuine pulchri,

pulchritudinis contemplationi addixit, hoc argumento utique intelligi potest. Constat res omnes quæ in mûdo sunt, in duas veluti Sphæras diuidi: alteram rerum spiritualium, alteram corporaliū. Et in corporalibus quidem materia prima est infimum, homo verò supremum: in spiritualibus autem homo est infimum, & altissima intelligētia, quæ infra Deum est, supremū. Homo enim velut in vmbra infimæ intelligentiæ conditus esse dicitur. Ceterum quòd suprema illa intelligētia sublimior, & Deo propior est, eò clarius diuinam speciem contemplatur: quòd verò distātor, eò & obscurius. Quò fit, vt anima rationalis, quæ in hoc ordine infima est, corporis & peccati pondere depressa, diuina etiam gratia suffulta, difficulter se ad hanc tantam lucem attollere possit. Corpus enim quod corrumpitur, aggrauat animam: quemadmodum aggrauaretur aquila, si massam plumbeam pedibus ligatam circumferre velando cogeretur. Quam ob causam Aristot. sapientiam hoc est, diuinarum rerum cogitationem, dixit esse diuinam possessionem: quoniam [vt ipse ait] natura hominis multipliciter seruat, & infinitis penè curis & necessitatibus obnoxia, nō potest se totam sapientiæ studio tradere: quod ad eam consequendam necessarium est. Ex quo patet, quanta cura & studio puritati cordis incumbere debeat, qui in hoc pulcherrimo stadio exerceri cupit, vt virtute, industria, & diuina gratia suppleat, quod infirma natura non præstat.

Moses solus ascendit in mōtem cum Deo locuturus: & nec homo, neque bestia ad hūc locum accedere permittitur. Ac deinde, quò maior adhuc solitudo esset, solitudini caligo additur, q̄ corporea cuncta à conspectu orantis auferret. Similique ratione sacerdos sanctuarium ingrediens, fumo thuris locum tenebris obducere iubetur, vt cum Deo locuturus, nihil aliud quam Deū cogitaret. His autem rebus admonemur, tantā esse debere spirituales solitudinem orantis, vt nō solū ab omni extraneo affectu, sed ab omni etiam peregrino phantasmate alienus sit. Hoc enim est silētium illud, quod fit in cælo, cū arcana Dei sancti contēplatur. De quo Diuus August. in Meditatio. Sileant, inquit, animæ meæ omnia, sileat anima mea sibi ipsi. Hinc ille somnus, quem amātissimus Spōsus in Sponsa sua cupit nō interrumpi cum ait. A diuro vos filiæ Hierusalē per capreas cernofque camporū, ne susciteris,

Hi 4 neque

simil.
Aristo.

Cant. 2.

August.

simil.

neque cui vigilare faciat dilectam, donec ipsa velit. Sicut enim parentes ægrotante filio, si somnum forte salutarē carpit, obseruare studiose solent, ne aliquo domesticorum strepitu somnus ille interdicatur: ita cœlestis Sponsus, anima in illo dulciter quiescente & obdormiente, diligenter curat, ne salutaris iste ac vitalis somnus intercipiatur. Quid autem tali Sponso dulcius? quid amātius? qui tali studio, talique adiuratione salutis & incolumitatis suorum prospiciat?

Quid est quod in oratione cor nostrum tam multis imaginibus & cogitationibus infestatur? Tres huius rei præcipuæ causæ mihi esse videntur. Prima est, instabilitas imaginationis nostræ quæ (sicut appetitus ipse) per peccatum ita grauiter læsa fuit. Quo fit, ut frequentissimè eius imperio reluctetur, & vix ubi iubetur stare, diu hæreat. Quo quidem morbo (sicut in aliis naturæ ægritudinibus) quidam grauius, quidam verò leuius laborant. Altera causa est, assidua terrenarum rerum meditatio atque tractatio: facile quippe homo ad assueta rapitur. Sic videmus catellos, cum in aliam domū ab ea, in qua nutriti sunt, transferuntur, protinus ad priorē regredi. Cui malo assidua lectione, & meditatione scripturarum sanctarum subueniendum est, ut omnis videlicet enarratio nostra sit in præceptis altissimi. Tertia verò causa est, charitatis & dulcedinis diuinæ (quæ charitatis comes est) siue imperfectio siue defectus. Scitum enim est illud Poetæ: Trahit sua quemque voluptas. Natura quippe (ut Aristoteli ait) maximè appetit delectabilia, & fugit tristitia. Quo fit, ut glutinum cogitationis delectatio sit cordis: quæ facit, ut homo immobilis hæreat iis quæ diligit, & in quibus vehementer oblectatur.

ensia.

Profunda intellectus speculatio, circa philosophicas disciplinas, deuotionis affectum magis impedit, quàm quæuis corporalis exercitatio. Hæc enim si non multum aut laboris, aut attentionis exigat, non impedit, quominus & intellectum & affectum pius homo eleuare possit in Deū. Vnde monachi in Aegypto (ut Cassianus ait) operantes manibus suis ab oratione non cessabāt. Ceterum philosophica speculatio totam intellectus nostri vim ad se trahit, & quodammodo ebibit. Intellectu autem ita occupato, affectus non habet à quo in Deum dirigatur, & excitetur: atque ita mens sterilis, & ieiuna manet, dū intellectus circa alia peregrinatur.

tur, Et hoc forsità in causa est, vt simplices & rudes viri, foeminaeque deuotiores interdum, quàm aliqui viri docti reperiantur, vt D. Tho. ait: quod quidem non literatū, sed hominis, vitio tribuendum esse, idem sanctus doctor asserit.

Vt cōmodius, ita & facilius est, quotidie Deo vacare, & se intra se colligere, quàm rarò id facere. Cithara quæ assidue artifice manu pulsatur, minimo negotio ad hoc ipsum paratur: quæ verò diu siluit, vix lōgo spatio ad hoc instruitur: sic igitur qui assidue orat, faciliè puram mentem in Deum leuat: qui verò hoc diu distulit, variis terrenarum rerum, quibus assueuit (imaginib. infestatur, & ab interna vacatione & silentio auocatur. Itaque cum in cœlum mentem attollere nititur, in ipso conatu, à terrenis curis & cogitationibus ad terrā trahitur. Hinc Sponsa domo egressa, per plateas Sponsum quærens, à vigilibus ciuitatis percutitur, laceratur, & spoliatur. Similes enim iniurias intra se anima patitur, cum internæ solitudinis & silentij domo egressa, & negotiis secularibus implicata, Sponsum quærare, & ad cœlestia nititur aduolare.

Animum feriatum & vacantem ad rerū diuinarū contemplationē requiri, declarant illa Domini verba: Vacate & videte quoniam ego sum Deus. Vnde scriptum est, Sapientiā scribe in tempore vacuitatis. Et, Qui minoratur actu perficiet sapientiam. *Ecclesiasticus 38.*

Pro eo quod nos legimus, Respexit in orationem humilium, Hieronymus vertit, Respexit in orationem vacui, hoc est, egeni, & omni humana ope destituti. Idem autem alibi significauit cum ait: Erue à framea Deus animam meam, & de manu canis vnica meam. Pro quo idem vertit, Solitariā meam: quod eundē sensum reddit. Significat enim se omnibus præfidiis nudatū, solius Dei ope niti. Possumus etiam vacui nomine eos intelligere, qui mundas preces ab omni affectuum, & cogitationum, & imaginum terrenarū fæce purgatas Deo offerunt. Hæc enim vel præcipua præparatio ad orandum est. *Ibidem.* *Psal. 101.* *Psal. 21.*

Properantem Moysen ad videndū rubum, Dominus qui in eo erat, conpescuit dicens, Solue calciamenta de pedibus tuis: locus enim in quo stas, terra sancta est. Quicumque ergo Deum adire cupis, quicquid terrenū & mortale est, seponere primum debes. Hoc tibi dictum putet quisquis Dñm oraturus accedit: quæ idem

Deut. 4. ipse Moses cunctis obsecrationibus nostris praesentem esse ait. Magna ergo animi puritate ad hoc officium accedendum est, & illud implendum: Tu autem cum oraueris, intra in cubiculum tuum, & clauso mentis tui ostio (ne quid in eam terrenum eo tempore ingrediatur) ora Patrem tuum in abscondito.

Matt. 6. Quid Spiritui nostro cum terrena substantia? Cur non potius spiritalia & querit & sapit? Verum, corpus quod corrumpitur aggrauat animam & terrena inhabitatio & c. Necessitates multae corporis derinent nos. Visens quidam prauis desiderij & delectationis terrena mentem nostram ad coelestia aspirantem retrahere nititur. Referuntur autem à D. Bernardo quatuor velut cōpedes animae nostrae: nempe necessitas, vanitas, curiositas, & voluptas. Singula quae horum ut cordis nostri puritatem inficiunt, ita ascensum in caelum impediunt.

Leui. 10. Praecepit Dominus in lege post Nadab & Abiu incendium, ut vinum & omne quod inebriare posset, non biberent sacerdotes, quoniam illis ad altaris ministerium accedendum esset. Quo intellegimus, magna nos praeparatione, sobrietate, ac religione parari debere, quoniam ad orandum Dominum, & vitulos labiorum cōfitentium nomini eius, hoc est, spirituales hostias offerendas accedimus. Propter hoc enim dictum est, Psallite sapienter. Magnū est, hominem cum Deo colloqui: maius erga diuina affici, & eorum gustu delectari: maximum vero quod à Deo petieris impetrare: quae tria ad orationis virtutem pertinent.

Deuotio, deuotionis adiumenta & impedimenta, &c.

Greg. 11. **V**Numquemque electum suum diuina gratia tunc magis erudiendo custodit, cum eum quasi percutiens deserit. Greg. in mor.

Luc. 2. dicitur cuidam sanato, Redi in domum tuam, cum ille vellent sequi Dominum: ut ex dilati amoris desiderio meritum retributionis auget. In abscondendo enim maiestatis suae gloriam, amoris sui vinum Dominus per aestum desiderij auget. Greg. in mor. lib. 16. c. 13.

Si habet